

Nr 62.

Ankom till riksdagens kansli den 4 juni 1946 kl. 4 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fastställande av personalförteckning för domänverket, m. m. jämte i ämnet väckt motion.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 1 mars 1946 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 125, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

1) med tillämpning tills vidare från och med den 1 juli 1946 för domänverket fastställa följande

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 generaldirektör	C 16
1 överdirektör och souschef	C 11
1 försäljningschef	C 10
5 byråchefer	A 30
10 överjägmästare	A 29
2 byrådirektörer	A 28
1 förste domänfiskal	A 28
1 domänfiskal	A 26
1 domänkamrerare	A 26
1 domänstatistiker	A 26
1 förste byråsekreterare	A 26
1 intendent	A 26
100 jägmästare	A 26
4 skogsskoleföreståndare	A 26
1 överkontrollör	A 26
2 dikningsledare	A 24
2 förste byråsekreterare	A 24
3 skogstaxatorer	A 24
55 biträdande jägmästare	A 22
1 byråsekreterare	A 21
2 revisorer	A 21

Befattning.

Lönegrad

Tjänstemän å övergångsstat.

1 byråchef	A 30
1 skogsskoleföreståndare	A 25
1 byråjägmästare	A 24
1 förste revisor	A 24;

Ann. Innehavaren av den å övergångsstat upptagna befattningen såsom byråchef skall vara skyldig att tills vidare tjänstgöra såsom överjägmästare. Av jägmästarebefattningarna må tre befattningar icke återbesättas utan Kungl. Maj:ts medgivande.

2) medgiva, att i tjänsteförteckningen må vidtagas av chefen för jordbruksdepartementet i propositionen förordad förändring.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom första kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 268, av herrar *Grym* och *Franzon* däri hemställts, att riksdagen i avseende å kronojägarna måtte besluta sådan ändring av tjänsteförteckningen, som domänstyrelsen i ärendet föreslagit, med den avvikelser att kronojägarna placeras i lägst lönegraden A 13 och de biträdande kronojägarna i lägst lönegraden A 10.

Beträffande den utredning som ligger till grund för Kungl. Maj:ts framställning får utskottet, i den mån ej därför redogöres närmare i det följande, hänvisa till propositionen. I avseende å de skäl som anförts till stöd för yrkandet i motionen hänvisas till denna.

I skrivelse den 15 januari 1946 har domänstyrelsen hemställt, att för handläggning av personal- och arbetarärenden inom styrelsen måtte upprättas en särskild personalbyrå. I anslutning härtill har domänstyrelsen bland annat föreslagit inrättande av tre nya befattningar, nämligen en som ombudsman i lönegrad C 6, en som byråchef i A 30 och en som byrådirektör i A 26. Över framställningen ha infordrade utlåtanden avgivits av statskontoret, riksräkenskapsverket, statens organisationsnämnd, statens sakrevision samt allmänna lönenämnden.

I skrivelse den 28 januari 1946, varöver remissutlåtanden avgivits av statskontoret, allmänna lönenämnden och Sveriges kronojägareförbund, har domänstyrelsen vidare gjort framställning om ändrad lönegradsplacering för kronojägare och biträdande kronojägare.

Slutligen har Sveriges jägmästares och forstmästares riksförbund i den 2 februari 1946 dagtecknad skrift hemställt om ändrad lönegradsplacering för vissa biträdande jägmästare. Häröver ha domänstyrelsen, statskontoret och allmänna lönenämnden yttrat sig.

Chefen för jordbruksdepartementet har i detta sammanhang även erinrat om att i årets statsverksproposition till behandling upptagits vissa av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga framlagda förslag till ändrad löneställning för byråchefer m. fl. Chefen för finansdepartementet framhöll i

samband därmed, att de sakkunnigas förslag i fråga om dylika tjänster vid de affärsdrivande verken borde närmare prövas vid framläggandet för riksdagen av förslag om förändring i avseende å löneställning och antal beträffande ordinarie befattningar vid nämnda verk. För domänverkets vidkommande föreligga förslag rörande löneställningen för vissa byråchefer i domänstyrelsen och för överjägmästarna, vilka förslag i enlighet härmed upptagas till prövning i förevarande proposition.

I propositionen har härefter närmare redogjorts för de sålunda uppkomna löne- och organisationsfrågorna. Början har härvid gjorts med de framlagda förslagen beträffande löneställningen för byråcheferna och överjägmästarna. Därefter har upptagits till behandling det av domänstyrelsen berörda organisationsspörsmålet och framställningarna angående lönegradsplaceringen för biträdande jägmästare, kronojägare och biträdande kronojägare. Utskottet får i dessa delar hänvisa till s. 2—22 i propositionen.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Sköld, har i ärendet anfört följande:

»Enligt min mening föreligga vissa skäl för att cheferna för första och andra skogsbyrån samt skogstekniska byrån böra tillsättas medelst förordnande på viss tid. Emellertid anser jag mig icke för närvarande böra framlägga förslag i sådan riktning, då en ändring av löneställningen för ifrågavarande befattningshavare icke synes böra ske annorledes än i samband med en allmän omprövning av byråchefsbefattningarnas lönegradsplacering och av principerna för tillsättande av dessa befattningar, medelst fullmakt respektive konstitutiorial eller medelst förordnande på viss tid. I betraktande av denna min inställning till frågan om byråchefstjänsterna torde jämväl med avgörandet av spörsmålet om överjägmästarnas löneställning böra tills vidare anstå.

Vidkommande frågan om inrättande av en särskild personalbyrå i domänstyrelsen må framhållas, att den nuvarande uppdelningen av personalärenden på olika byråer synes medföra risk för bristande enhetlighet vid ärendenas bedömning. Handläggningen tynges även av att vissa ärenden måste genomgå behandling å flera byråer innan avgörande kan träffas. Genom att samla personalärendena till en avdelning synes enhetlighet vid behandlingen av dessa ärenden säkras, varjämte förenklingar i arbetssättet kunna genomföras. Såsom domänstyrelsen anfört kan även större uppmärksamhet ägnas åt frågor angående personalvård m. m. En lättnad i arbetsbördan skulle vidare vinnas å de övriga byråerna samt inom lokalförvaltningen. Bland annat skulle sålunda en byråassistentbefattning i 20 lönegraden å katedralbyrån ävensom en kontorsbiträdestjänst vid nuvarande innehavares avgång kunna indragas. Härjämte skulle en assistent å skogsbyråerna kunna frigöras för andra arbetsuppgifter. På grund av det anförda förordar jag i likhet med remissmyndigheterna, att den föreslagna koncentrationen av personalärenden genomföres. Icke heller har jag något att erinra mot att de ärenden angående arbetsavtal

m. m., som nu åvila ombudsmannen, biträdande ombudsmannen och arbetsteknikern, sammanföras med personalärendena och att för dessa två grupper av ärenden inrättas en personalbyrå. Denna torde i enlighet med domänstyrelsens förslag böra uppdelas på en personalavdelning och en avdelning för arbetarärenden. Däremot kan jag icke tillstyrka, att för byrån avses det antal högre kvalificerade befattningshavare, som domänstyrelsen föreslagit. I likhet med flertalet remissmyndigheter anser jag, att föreståndaren för avdelningen för arbetarärenden bör vara chef för byrån. För att biträda honom vid handläggningen av arbetarärenden torde det vara till fyllest med den nuvarande biträdande ombudsmannen och arbetsteknikern. Byråchefen synes böra placeras i 30 lönegraden. Som ställföreträdare för byråchefen bör föreståndaren för personalavdelningen tjänstgöra. Med hänsyn till att denne får en ansvarsfullare ställning och en mera omfattande föredragningskyldighet än enligt den av domänstyrelsen föreslagna organisationen förordar jag, att för honom inrättas en byrådirektörstjänst i 28 lönegraden. Befattningshavarna å byrån skulle i övrigt utgöras av en kontorskrivare och fyra kontorsbiträden. I avvaktan på närmare erfarenheter av byråns verksamhet och i betraktande av att statstjänstemännens lönefråga för närvarande är föremål för utredning synas de högre befattningarna tills vidare böra placeras å extra ordinarie stat. Den av mig förordade organisationen innebär sålunda, att den nuvarande befattningen som ombudsman i lönegrad Eo 28 omändras till en byråchefstjänst i Eo 30 och att en byrådirektörsbefattning i Eo 28 inrättas, varvid den nuvarande tjänsten som förste revisor i A 24 skall föras å övergångsstat.

Vad angår framställningen om uppflyttning av de i lönegrad A 20 placerade biträdande jägmästarna är jag icke beredd att föreslå ett upphävande av den år 1942 genomförda uppdelningen av befattningarna som biträdande jägmästare i lönegraderna A 20 och A 22. Den höga genomsnittliga medelåldern för biträdande jägmästare i 20 lönegraden har föranletts av ogynnsamma befordringsförhållanden. En förbättring i dessa torde emellertid vara att emotse på grund av ålderssammansättningen hos domänverkets personal i högre lönegrader. Jag vill tillika erinra om att jag i proposition till årets riksdag föreslagit, att skogsvårdsstyrelsernas assistenter, vilkas arbetsuppgifter närmast torde motsvara ifrågavarande biträdande jägmästares, skulle i lönehänseende jämföras med befattningshavare i lönegrad A 20.

Vissa skäl synas tala för att de i 9 och 10 lönegraderna placerade kronojägarna beredas en förbättrad löneställning. Med hänsyn till pågående lönerevision anser jag mig dock icke nu böra till slutligt avgörande upptaga denna fråga. Av samma skäl torde även få anstå med avgörandet av spørsmålet om de biträdande kronojägarnas lönegradsplacering.

Jag har icke något att invända mot att, såsom domänstyrelsen begärt, styrelsen skall få besätta de i personalförteckningen för domänverket upptagna kronojägarbefattningar, vilka ännu icke tagits i anspråk, i den mån styrelsen finner behov därav föreligga.

Ny personalförteckning för domänverket — upptagande tjänstemän i högre lönegrad än A 20 — torde bära underställas riksdagen för godkännande. Härjämte bör inhämtas riksdagens medgivande för Kungl. Maj:t att i tjänsteförteckningen vidtaga den förändring, som av mig i det föregående förordats.»

I likhet med departementschefen finner utskottet vissa skäl tala för att byråchefsbefattningarna på domänstyrelsens första och andra skogsbyrå samt skogstekniska byrå överflyttas på C-plan och tillsätts medelst förordnande på viss tid. Såsom framhållits av departementschefen synes emellertid lämpligt att förändringar i dylik riktning tills vidare få anstå, och att frågan därom icke upptages förrän i samband med en allmän omprövning av byråchefsbefattningarnas inom statsförvaltningen lönegradsplacering och principerna för deras tillsättande. Detsamma synes bära gälla överjägmästarnas löneställning.

Utskottet.

Vad härefter angår den ifrågasatta omorganisationen i avseende å handläggningen inom domänstyrelsen av personalärenden kan utskottet tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag, som går ut på att en nu befintlig befattning som ombudsman i lönegraden Eo 28 omändras till en byråchefstjänst i lönegraden Eo 30 samt att en byrådirektörsbefattning i lönegraden Eo 28 inrättas, i samband varmed en nu befintlig tjänst som förste revisor i lönegraden A 24 föres å övergångsstat.

I vad rör de biträdande jägmästarnas lönegradsplacering delar utskottet departementschefens uppfattning. Några ändringar i densamma synas sålunda för närvarande icke bära vidtagas.

Vad angår kronojägarbefattningarna, som nu äro placerade i lönegraderna A 9, A 10 och A 12 samt de biträdande kronojägarbefattningarna, som nu äro placerade i lönegraden A 7, har domänstyrelsen föreslagit, att antalet kronojägare i A 12 måtte ökas från 70 till 470, d. v. s. samma antal som nu finnas i lönegraderna A 9, A 10 och A 12, att ett antal biträdande kronojägarbefattningar i A 9 måtte införas, ävensom att kronojägare i A 10 och A 9 samt biträdande kronojägare i A 7 måtte utgå ur tjänsteförteckningen för domänverket. I motionen I: 268 har hemställts, att riksdagen måtte besluta ändring i nämnda tjänsteförteckning i enlighet med vad sålunda föreslagits, med den avvikelsen att kronojägarna placerades i lägst lönegraden A 13 och de biträdande kronojägarna i lägst lönegraden A 10. Utskottet finner goda skäl tala för att de i lönegraderna A 9 och A 10 placerade kronojägarna beredas en förbättrad löneställning. I likhet med departementschefen anser dock utskottet, att frågan om kronojägarnas och de biträdande kronojägarnas lönegradsplacering lämpligen bör anstå i avbidan på resultatet av nu pågående allmänna lönerevision. I detta sammanhang vill utskottet emellertid icke underlåta att erinra om sitt uttalande i utlåtande nr 49 vid 1942 års riksdag beträffande de ogynnsamma konsekvenser, vartill kronojägarbefattningarnas placering i olika lönegrader kunde leda, samt uttrycka den förhoppningen, att vid nämnda revision de av utskottet då framförda synpunkterna måtte vinna beaktande.

Mot förslaget att domänstyrelsen, i den mån behov därav föreligger, skulle få tillstånd att besätta de i personalförteckningen för domänverket upptagna kronojägarbefattningar, som ännu icke tagits i anspråk, har utskottet slutligen intet att erinra.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

- A. att förevarande proposition må av riksdagen bifallas;
- B. att motionen I: 268 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 4 juni 1946.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling ha närvarit

från första kammaren: herrar *Tjällgren, Carl Edmund Eriksson, Anderberg, Näs-lund, Dahlström, Svedberg, Bondeson* och *Hagman*; samt

från andra kammaren: herrar *Andersson* i *Löbbo, Liedberg, Andersson* i *Tungelsta, Gustafson* i *Vimmerby, Carlström, Mäler, Jacobson* i *Vilhelmina* och *Nilsson* i *Varuträsk*.

Reservat ion

av herrar *Dahlström, Svedberg, Bondeson, Liedberg, Jacobson* i *Vilhelmina* samt *Nilsson* i *Varuträsk*, vilka ansett att utskottets motivering och hemställan bort ha följande lydelse:

»I likhet med — — — lika med utskottet — — — tjänsteförteckningen för domänverket. Som motivering för förslaget har domänstyrelsen bland annat framhållit, att den verkställda differentieringen av kronojägartjänsterna medfört vissa nackdelar.

Av remissmyndigheterna har statskontoret, som ansett i viss mån förvånande att de olägenheter vilka nu anföras som motiv för en återgång till ett system med enhetlig lönegradsplacering icke tidigare blivit uppmärksammade, funnit en viss lönedifferentiering i avseende å kronojägarbefattningarna fortfarande böra bibehållas, bland annat för att bevara möjligheten till befordran av mera förtjänta kronojägare. Nära till hands kunde enligt äm-

betsverkets uppfattning ligga att tänka sig en uppdelning av kronojägarna på lönegraderna A 10 och A 12. I ett särskilt yttrande av statskommissarien Norberg har denne på de av domänstyrelsen anförda skälen tillstyrkt, att kronojägarna placerades i lönegraden A 12, eller samma lönegrad som Norberg inom skogsstyrelseutredningen förordat för de med kronojägarna närmast jämförliga länsskogvaktarna. Allmänna lönenämnden har ansett att frågan om en enhetlig lönegradsplacering för samtliga kronojägare icke borde upptagas förrän i samband med den allmänna lönerevisionen. För närvarande kunde nämnden endast förorda, att differentieringen av kronojägarna begränsades så till vida att de fördelades på två olika lönegrader. Då den gällande placeringen av vissa kronojägare i 9 lönegraden förefölle väl låg, ville det synas lönenämnden som om befattningarna i nämnda lönegrad lämpligen borde uppdelas på 10 och 12 lönegraderna.

Departementschefen har ansett vissa skäl tala för att de i 9 och 10 lönegraderna placerade kronojägarna bereddes en förbättrad löneställning. Med hänsyn till pågående lönerevision har departementschefen dock icke ansett sig nu böra till slutligt avgörande upptaga denna fråga. Av samma skäl borde även få anstå med avgörandet av spørsmålet om de biträdande kronojägarnas lönegradsplacering.

I motionen I: 268 har hemställts, att riksdagen måtte besluta ändring i tjänsteförteckningen för domänverket i enlighet med vad som föreslagits av domänstyrelsen, med den — — — lika med utskottet — — — lönegraden A 10.

Utskottet finner starka skäl tala för att en förbättring av kronojägarnas löneförmåner kommer till stånd redan nu. I ett nyligen avgivet utlåtande nr 61 har utskottet tillstyrkt, att vid den omorganisation av skogsvårdsstyrelsernas verksamhet, som är avsedd att träda i kraft den 1 juli i år, länsskogvaktarna skola placeras i lönegraden A 12. I allt väsentligt samma skäl, som åberopats till stöd för en dylik lönegradsplacering för länsskogvaktarna, synas kunna göras gällande för en placering av också kronojägarna i 12 lönegraden. Även i övrigt anser utskottet, att domänstyrelsens förslag bör läggas till grund för ändringar i tjänsteförteckningen. Utskottet får fördenskull föreslå, att med avvikelse från Kungl. Maj:ts förslag i denna del hela antalet nu befintliga kronojägarbefattningar placeras i 12 lönegraden, att 30 biträdande kronojägarbefattningar i lönegraden A 9 inrättas, ävensom att befattningarna som kronojägare i A 10 och A 9 samt biträdande kronojägare i A 7 få utgå ur tjänsteförteckningen för domänverket. Med det anförda har utskottet även angivit sin ståndpunkt till vad som föreslagits i motionen I: 268.

Mot övriga i propositionen framlagda förslag har utskottet ingen erinran att framställa.

Åberopande det anförda får utskottet hemställa,

A. att riksdagen må

1) med tillämpning tills vidare från och med den 1 juli 1946 för domänverket fastställa följande

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 generaldirektör	C 16
1 överdirektör och souschef	C 11
1 försäljningschef	C 10
5 byråchefer	A 30
10 överjägmästare	A 29
2 byrådirektörer	A 28
1 förste domänfiskal	A 28
1 domänfiskal	A 26
1 domänkamrerare	A 26
1 domänstatistiker	A 26
1 förste byråsekreterare	A 26
1 intendent	A 26
100 jägmästare	A 26
4 skogsskoleföreståndare	A 26
1 överkontrollör	A 26
2 dikningsledare	A 24
2 förste byråsekreterare	A 24
3 skogstaxatorer	A 24
55 biträdande jägmästare	A 22
1 byråsekreterare	A 21
2 revisorer	A 21

Tjänstemän å övergångsstat.

1 byråchef	A 30
1 skogsskoleföreståndare	A 25
1 byråjägmästare	A 24
1 förste revisor	A 24;

Anm. Innehavaren av den å övergångsstat upptagna befattningen såsom byråchef skall vara skyldig att tills vidare tjänstgöra såsom överjägmästare. Av jägmästarbefattningarna må tre befattningar icke återbetsättas utan Kungl. Maj:ts medgivande.

2) medgiva, att i tjänsteförteckningen må vidtagas av utskottet i det föregående förordade förändringar.

B. att motionen I: 268 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.»